

**a Nyíregyházi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
Í t é l e t e**

A határozat száma: 4.Pf.21.289/2020/8. szám

A tanács tagjai: Dr. Dancs Andrea a tanács elnöke
Dr. Kocsis Zoltán előadó bíró
Kostyákné dr. Vass Ágnes törvényszéki bíró

A felperes: Lombard Pénzügyi és Lízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság
(6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 85-87., Cg.06-10-000062)

A felperes képviselője:

Az alperesek:

Az alperesek képviselője:

Dr. Taraszovics Ilona ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Szent István u. 1.
III/10.)

Az eljárás tárgya: 4.069.676 Ft és járulékai megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél:
alperesek

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Mátészalkai Járásbíróság 3.P.20.275/2020/11.

Rendelkező rész

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatja, és a felperes 4.011.394 (négymillió-tizenegyezer-háromszázkilencvennégy) Ft és abból 3.550.640 (hárommillió-ötszázötvenezer-hatszáznegyven) Ft után késedelmi kamat megfizetése iránti keresetét elutasítja.

Mellőzi az alpereseket felperes javára 4.011.394 (négymillió-tizenegyezer-háromszázkilencvennégy) Ft, és abból 3.550.640 (hárommillió-ötszázötvenezer-hatszáznegyven) Ft után járó késedelmi kamat, továbbá perköltség megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek együttesen 80.000 (nyolcvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest 320.910 (háromszázhuszezer-kilencszáztíz) Ft, míg II. r. alperest 24.000 (huszonnégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illeték állam javára való megfizetésére az állami adó- és vámhatóság felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az I. r. alperes 2007. szeptember 13. napján számon deviza alapú kölcsönszerződést kötött a Lombard Finanszírozási Zrt-vel (a továbbiakban: felperesi jogelőd), amelyben a felperes jogelődje a alvázszámú, típusú gépjármű megvásárlásának finanszírozására 3.915.000 Ft összegben vállalta kölcsön folyósítását.
- [2] A kölcsönszerződés tartalmazta a kölcsön összegét: 3.915.000 Ft, a mértékadó devizanemet: CHF, a teljes hiteldíjmutató mértékét: 7,0%, a törlesztőrészletek számát: 120 db, a rendszeres törlesztőrészletek és az összes törlesztő részlet összegét: 43.668 Ft, illetve 5.240.160 Ft, valamint az első és a további törlesztőrészletek esedékességét: 2007. október 15., majd az ezt követő minden hónap 15. napja. A kölcsönszerződés 2. pontjában arról nyilatkozott az I. r. alperes, hogy a kamatváltozás I. és kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolásának módjaként a fix törlesztőrészletekkel rendelkező deviza alapú finanszírozást (fix deviza konstrukció) választja, amely szerint a kamatváltozás I. és a kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolása a futamidő végén történik, a fizetendő kamatváltozás I. és kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) esetén a futamidő – azonos törlesztőrészletek mellett – meghosszabbodik, a visszajáró kamatváltozás I.-t és kamatváltozás II.-t (árfolyamváltozás) a hitelező visszautalja a kölcsönbe vevőnek.
- [3] A kölcsönszerződésnek elválaszthatatlan része a hitelező HIT/2005.06.01. TANDEM számú üzletszabályzata (a továbbiakban: üzletszabályzat), amelyre nézve az I. r. alperes a kölcsönszerződésben kijelentette, hogy az abban foglaltakat megismerte, megértette, a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza.
- [4] Az üzletszabályzat I.8. pontja a havi fix konstrukció fogalmát akként határozta meg, hogy amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a kölcsönbe vevővel a kamatváltozás II. elszámolása a futamidő végén történik, amennyiben a futamidő alatt nem következik be rendkívüli árfolyam esemény.
- [5] Az I.17. pont szerint mértékadó devizanem: az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott devizanem.
- [6] Az I.21. pont szerint árfolyam: a Takarékbank Rt. által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos, forintban kifejezett árfolyam.
- [7] Az I.22. pont szerint rendkívüli árfolyam eseménynek minősült, ha az árfolyam legalább 150%-kal magasabb, mint a mértékadó árfolyamhoz.
- [8] Az I.25.a.) pont szerint Kamatváltozás I. a mértékadó kamatláb változásának függvényében meghatározott kamatkülönbözet.
- [9] Az I.25.b) pont szerint a kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) jelentette a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözetet: Kamatváltozás II. = fizetési kötelezettség x ((fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam / mértékadó árfolyam) – 1).
- [10] Az Üzletszabályzat V.6. pontja szerint, amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt „mértékadó devizanem” nem magyar forint (HUF), a kölcsönszerződés devizaalapú szerződés, amely esetben a Kölcsönbe vevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke Euro esetében a mindenkor intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az Euro keresztárfolyamának változása.
- [11] A XI. pont tartalmazta a fix deviza konstrukcióra vonatkozó külön rendelkezéseket. A XI.1. pont szerint a kölcsönszerződés futamideje a felek minden egyéb jognyilatkozata nélkül

meghosszabbodik a kamatváltozás II. megfizetésére rendelkezésre álló fizetési határidő időpontjáig. A XI.3. pont szerint pedig a rendkívüli árfolyamesemény bekövetkezte esetén a Hitelező jogosult az esedékessé vált törlesztő részletekre jutó kamatváltozás II.-t a rendkívüli árfolyamesemény bekövetkeztét követően a kölcsönszerződés futamidejének lejártát megelőzően kiterhelni.

- [12] A felperes jogelődjével 2007. szeptember 13. napján megkötött garancia szerződésben a II. r. alperes készfizető kezességet vállalt az I. r. alperes szerződésből eredő kötelezettségeiért. A szerződés 2. pontjának első mondata szerint: „Garantőr jelen szerződés aláírásával – az 1. pontban megjelölt kölcsönszerződés és Üzletszabályzat teljes ismeretében – garanciát vállalt a kölcsönbe vevő 1. pontban megjelölt tartozásáért, beleértve a járulékos költségeket, valamint a kölcsönbe vevőt – a kölcsönszerződés megszégése miatti felmondás esetén – terhelő kártérítési kötelezettségét is.”
- [13] Az I. r. alperes megvásárolta a gépjárművet, annak vételára megfizetéséhez felperes jogelődje folyósította a kölcsönösszeget.
- [14] A felperes jogelődje 2010. augusztus 31. napjával beolvadással megszűnt, jogutódja a felperes.
- [15] Az I. r. alperes rendszertelenül tett eleget fizetési kötelezettségének, ezért a felperes – fizetési felszólítást követően – 2014. február 26. napjára – póthatáridő tűzése mellett – felmondta a kölcsönszerződést.
- [16] A póthatáridő eredménytelenül telt el, ezért az I. r. alperes a 2014. február 26. napján kelt levelében tájékoztatta alpereseket a szerződés megszűnéséről, egyben közölte velük, hogy a szerződés megszűnésének napján fennálló tartozásuk összege összesen 4.012.753 Ft.
- [17] A felperes a tisztességtelen szerződési feltételekkel összefüggésben a DH2 törvényben előírt elszámolási kötelezettségének 2015. február 1-jével eleget tett, a tisztességtelenül felszámított összeget 402.203 Ft-ban állapította meg, melyet alperesek tartozásába beszámított. Az elszámolással szemben az I. r. alperes panaszt jelentett be, melyet felperes a 2015. július 14. napján kelt levelében elutasított. A jogorvoslatról való tájékoztatása ellenére I. r. alperes nem kezdeményezett a Pénzügyi Békéltető Testület előtti eljárást.
- [18] A felperes keresetében kérte a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének megállapítása mellett annak megkötéséig visszaható hatállyal történő érvényessé nyilvánítását azzal, hogy az induló ügyleti kamat éves százalékos mértékét 6,08%. Továbbá kérte alperesek egyetemleges kötelezését 4.011.394 Ft és abból 3.550.640 Ft után 2018. szeptember 7. napjától a kifizetési napjáig járó, a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamat megfizetésére.
- [19] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.
- [20] Hivatkoztak a kölcsönszerződés létre nem jöttére, érvénytelenségére [nem a hitelező írta alá a szerződést, az nem tartalmazza a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c), és e) pontjában foglaltakat], az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányára, továbbá arra, hogy az általános szerződési feltételek nem váltak a szerződés részévé. Álláspontjuk szerint a kamat feltüntetésének hiánya miatt a szerződés érvényessé nyilvánításának nincs helye, mert a bíróság a felek szerződéses akaratát nem pótolhatja, illetve a már megszűnt szerződés egyébként sem nyilvánítható érvényessé. Vitatták a követelés összegét is.
- [21] Az elsőfokú bíróság ítéletében a peres felek között 2007. szeptember 13. napján számon létrejött kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy a szerződéskötéskor az induló ügyleti kamat százalékos mértéke 6,08%. Kötelezte egyetemlegesen alpereseket, hogy fizessenek meg felperesnek 15 napon belül 4.011.394 Ft tőkeösszeget és ezen összegből 3.550.640 Ft kamatalap után 2018. szeptember 7. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, valamint **913.626 Ft perköltséget.** Ezt meghaladóan felperes keresetét elutasította.
- [22] Indokolásában elsődlegesen megállapította, hogy a felperes és I. r. alperes között az rPtk. 523. § (1) bekezdése alapján kölcsönszerződés jött létre, mely fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül.
- [23] A Tájékoztató ajánlat és Finanszírozási kérelem II. alapján megalapozatlannak találta az I. r. alperes azon állítását, hogy szándéka nem deviza alapú szerződés megkötésére irányult.
- [24] Kifejtette, hogy az rPtk. 205. § (2) bekezdése és az rHpt. 210. § (1) bekezdése alapján a feleknek a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalniuk és a szerződési nyilatkozatokat alá kell írniuk. A

perbeli szerződés e követelménynek megfelel, miután teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan – az éves ügyleti kamat %-os mértéke kivételével – tartalmazza a szerződés lényeges tartalmi elemeit.

- [25] A megkötött kölcsönszerződés egyedileg megtárgyalt és meg nem tárgyalt általános szerződési feltételekből áll. A felperes szerződéskötésekor hatályos üzletszabályzata az rPtk. 205/A. § (1) bekezdése alapján általános szerződési feltételnek minősül, melyet a szerződő felek egyedileg nem tárgyaltak meg. Az I. r. alperes kölcsönszerződésben tett nyilatkozata alapján megállapította, hogy a felperes üzletszabályzata a kölcsönszerződés részévé vált. Ennek során figyelemmel volt arra is, hogy az I. r. alperes az üzletszabályzat minden oldalát aláírta, mely körülmény annak megismerése lehetővé tételét igazolja. Az I. alperes üzletszabályzat megismerésére vonatkozó szerződéses nyilatkozata egyoldalú nyilatkozatnak minősül, mellyel szemben az rPp. 196. § (1) bekezdése értelmében a bizonyítás őt terhelte, az állítását azonban nem tudta bizonyítani.
- [26] Rögzítette, hogy a kölcsönszerződés tartalmazza a kölcsön forintban folyósított összegét, a THM mértékét, továbbá a törlesztő részletek számát, összegét, fizetési ütemezést, és törlesztési időpontokat, ezért az 1/2016. PJE határozatra figyelemmel megfelelt az rHpt. 213. § (1) bekezdés a), b) és e) pontjaiban foglaltaknak.
- [27] Tény, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmazza az ügyleti kamat %-os mértékét, melynek folytán az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint a részleges érvénytelensége állapítható meg. A kölcsönszerződés alapján azonban megállapítható, hogy felperes nem kamatmentes kölcsönt nyújtott I. r. alperes részére, ugyanis az általa visszafizetendő összeg meghaladta a kölcsön összegét. Ez azt támasztja alá, hogy a szerződő felek ügyleti kamatban is megállapodtak. Tehát az ügyleti kamat százalékban kifejezett éves mértékének feltüntetésének elmaradása csupán a kölcsönszerződés formai hiányosságát jelenti, mely érvénytelenségi ok az rPtk. 237. § (2) bekezdése értelmében a szerződés érvényessé nyilvánításával kiküszöbölhető.
- [28] Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében rögzítette, hogy külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült.
- [29] Kifejtette, hogy a kölcsönszerződés a kockázatviselésre vonatkozó rendelkezést ugyan nem tartalmaz, azonban az üzletszabályzat tartalmazza a devizában történő finanszírozási és az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződési feltételeket. Az I.23. pontja rendkívüli árfolyameseményt határoz meg, míg V.6. pontja szerint I. r. alperes vállalta az árfolyamváltozásból eredő kockázatot. Egy átlagosan tájékozott fogyasztónak tudnia kell, hogy az árfolyamváltozás akár jelentős mértékű is lehet, vagy amennyiben a szerződésben és annak részét képező üzletszabályzatban használt kifejezések számára nem érthetők, minimálisan elvárható, hogy tájékozódjon, mit jelentenek ezek a fogalmak, és milyen hatással vannak fizetési kötelezettségére. Az üzletszabályzat V.6. pontja a kockázat fennállását, annak viselésének kötelezettségét tartalmazza, ezért alpereseknek mint átlagos fogyasztóknak észlelniük kellett, hogy az árfolyam változása kockázatot jelent számukra. Az I. r. alperesnek tudnia is kellett, hogy milyen kockázat terheli, hiszen felperessel már a perbeli szerződés megkötését megelőzően is deviza alapú (CHF) szerződéses kapcsolatban állt.
- [30] tanú vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a törvényben előírt tartalmú árfolyamkockázatról való tájékoztatás szóban is megtörtént alperesek részére.
- [31] Mindezek alapján az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletében megfogalmazott követelményeknek megfelelőnek ítélete a felperes által adott tájékoztatást.
- [32] Annak megállapítására, hogy milyen összegű tartozás terhelte alpereseket a kölcsönszerződés megszűnésekor, a törvényei elszámolás értéknapi, és 2018. szeptember 6. napján, továbbá az induló ügyleti kamat és a THM százalékos mértékére szakértői bizonyítást rendelt el. Szuroveczné Szeles Ágnes igazságügyi szakértő szakvéleményét aggálytalannak fogadta el, és annak alapján az ügyleti kamat százalékos mérték 6.08%-ban, míg alperesek 2018. szeptember 6. napján fennálló tartozását 4.011.394 Ft-ban állapította meg.
- [33] Az alperesek nyújtottak be fellebbezést az ítélet ellen, melyben kérték annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, a perköltség megfizetése alóli mentesítésüket. Továbbá kérték a felperes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését.

- [34] Fellebbezésükben a Pp. 369. § (3) bekezdése *a), c) d) és e)* pontjai szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérték.
- [35] Indokolásuk szerint az elsőfokú bíróság ítélete iratellenes, megalapozatlan, a perbeli bizonyítékokból téves jogi következtetések levonásán, illetve téves jogértelmezésen alapul. Így többek között téves az ítélet [67] pontjában tett megállapítása is.
- [36] A felperes szerződés érvényessé nyilvánítása iránti keresete nem teljesíthető, mert a szerződésnek nem csak a kamat feltüntetésének hiánya volt az érvénytelenségét eredményező hibája, hanem az a tény is, hogy alperesek az árfolyamkockázat körében nem kaptak megfelelő tájékoztatást. Ezért a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése az rPtk. 209. §-a és a 2/2014. PJE értelmében tisztességtelen, az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis. Továbbá a szerződés rHpt. 213. § (1) bekezdés *c)* pontjába ütközését felperes is elismerte. Alapvetően azért ütközik a perbeli kölcsönszerződés az rHpt. 213. § (1) bekezdés *c)* pontjába, mert az árfolyamkockázatra vonatkozó érvénytelen rendelkezése következtében nem felel meg ezen követelménynek. Tehát, ha a bíróság utólag érvényessé is nyilvánítja a kölcsönszerződést akként, hogy az induló ügyleti kamat %-os mértékeke 6,08%, önmagában ez nem orvosolja a szerződés érvénytelenségét. Ennek alátámasztására hivatkoztak a Veszprémi Járásbíróság 12.P.20.030/2020/24-I. számú ítélete 7 – 10. oldalaiban foglaltakra, melyeket idéztek is.
- [37] Kifogásolták, hogy a szakvéleményre tett észrevételeiket, kifogásaikat az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, sőt az előterjesztett aggálytalan szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadta. Fenntartották a szakvéleményre vonatkozóan a 2019. december 12. napján tett észrevételükben foglaltakat.
- [38] A szakvéleménye elkészítésénél a szakértő semmiféle alapdokumentumokat nem tanulmányozott, igénybe nem vett, szakvéleményét kizárólag a felperes számításaira alapozta. Egyáltalán nem vizsgálta, hogy a felperes számításai milyen dokumentumok alapján készült, így elmaradt a felperesi folyósítások, alperesi befizetések, a kamat folyamatos változásai, árfolyamváltozás pontos feltüntetése és ezek alapján a felperesi számítások, kimutatások ellenőrzése.
- [39] A szakértő által alkalmazott számításokat a szerződés aláírásakor nem voltak képesek elvégezni, és így kimunkálni, kiszámítani az induló éves ügyleti kamatot. Erre tekintettel kifogásolták és elfogadhatatlannak tartották, hogy mindezen számításokat el tudták végezni, erre idejük és szakértelmük lett volna, így pótolni tudták volna a kölcsönszerződés hiányosságát, mely szerint az nem tartalmazta a kölcsön éves kamatát %-os arányban kifejezve.
- [40] A szakvéleménnyel ellentétben, a kölcsönszerződés szerződéskezelési díjat és egyéb ügyviteli költségeket nem tartalmaz.
- [41] Mindezek alapján követhetetlenek, fiktívek és alaptalanok a szakértő bíróság által feltett kérdésekre adott válaszai. Miután pedig a szakvélemény szerinti kamat deviza alapú szerződésre vonatkozott, ezért annak szakértő általi megállapítása nem lehet releváns abban az esetben, ha a kereset jogalapja nem áll fenn a felperesi árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelensége folytán.
- [42] Mind az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében megállapított tényállás, mind pedig az abból levont téves jogi következtetés megalapozatlan, törvénysértő. Ugyanígy az ítélet [64] pontja, mely szerint az elsőfokú bíróság tanú vallomása alapján arra a megállapításra jutott, hogy alperesek részre az árfolyamkockázatról való tájékoztatás a törvényben előírt tartalommal szóban is megtörtént. Továbbá megalapozatlan az üzletszabályzat I.23. és V.6. pontjaira alapított megállapítás is. Ezzel kapcsolatban hivatkoztak a 2020. május 28-án kelt nyilatkozatuk 14. oldalán írtakra.
- [43] Az elsőfokú ítélet [67] pontja ellentétes az abban hivatkozott, az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletében foglaltakkal.
- [44] Az rPtk. 321. § (1) bekezdése értelmében a felmondás a szerződést megszünteti. Ha egy szerződés megszűnt, az nem létezik tovább, ezért nem lehet a jövőre nézve az érvénytelenségi okot kiküszöbölni, és így a jövőre nézve érvényesé nyilvánítani (BH1998. 226). Az érvényessé nyilvánítás épp ezért csak még fennálló jogviszony esetén értelmezhető jogkövetkezmény, míg ha a jogviszony megszűnt, akkor csak a hatályossá nyilvánítás jöhet szóba a Dtv. szerinti megállapítási perekben.

- [45] Olyan szerződés esetén, amelyben az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítése tisztességtelennek bizonyul, egyáltalán nem alkalmazható a deviza az elszámolás során.
- [46] A szerződés nem jött létre az árfolyamkockázat feltáratlansága, továbbá a szerződéskori kamat %-os meghatározásának és a THM részletes megjelölésének hiánya miatt.
- [47] Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásnak azért kell a szerződésben szerepelni, mert a kirovó összegben meghatározott kölcsönszerződés tárgyát, vagyis a svájci frankban felvett kölcsönt az adós a törlesztés ideje alatt a lerovó összegben, magyar forintban köteles teljesíteni, melynek összegét az aktuális árfolyam határozza meg. Így válik a szerződés lényeges feltételévé az árfolyam, amely a főszolgáltatást határozza meg. Az ebben rejlő kockázatról az adóst tájékoztatni kell, melyet az rHpt. 203. § (6) bekezdése rögzít és a (7) bekezdése konkretizál.
- [48] Az rPtk. 218. § (1) bekezdése, az rHpt. 210. § (1) bekezdése, és 203. § (7) bekezdése értelmében az árfolyamkockázatról való tájékoztatást írásba kell foglalni. A jelen esetben azonban a kockázatteltárás nem történt meg, azt az egyedi szerződés nem tartalmazza, és az üzletszabályzatból sem derül ki, melynek folytán sérült a kötelező írásbeliség követelménye.
- [49] A kifogásuk ellenére felperes nem bizonyította, hogy az üzletszabályzatát átadta részükre, hirdetményeit ismertette velük, és általuk ezeket elismertette. Így ezek nem váltak a kölcsönszerződés részévé.
- [50] A 2/2011. PK vélemény 2. pontjára figyelemmel a felperesnek a szerződéskötéskor kellett volna aláíratnia velük az üzletszabályzatot ahhoz, hogy az abban foglaltak a szerződés részévé váljanak. A szerződés létrejött és a szerződés egyes feltételeiben bekövetkező változás egymástól eltérő fogalmak, így a szerződés létrejöttére szigorúbb formai követelményeket kell alkalmazni, míg a szerződés teljesítése során az üzletszabályzat már hirdetmény útján is módosítható, de ahhoz először a szerződés részévé kell válnia. Hivatkoztak a BDT2013. 3013 és EBH2011. 2413 számú eseti döntésekre.
- [51] Az egyedi kölcsönszerződés üzletszabályzat megismerésére vonatkozó adósi nyilatkozatot tartalmazó része tisztességtelen, ugyanis a kereskedő semmilyen tájékoztatást nem adott az üzletszabályzat tartalmáról, nem is tudott volna, hiszen nincs pénzügyi, jogi végzettsége, nem pénzügyi szakember.
- [52] Az rHpt. 210. § (2) bekezdése, de alapvetően a 210. §-a is a szerződés kifejezést használja, nem az üzletszabályzat vagy általános szerződési feltételek kifejezést, így a lényeges feltételeknek a konkrét szerződésben kell szerepelniük, nem az üzletszabályzatban és/vagy a hirdetményben. 11 pontban részletezték, hogy mely lényeges feltételeket kellett volna az egyedi kölcsönszerződésnek tartalmaznia.
- [53] A lényeges feltételekre vonatkozó áttárgyalás megtörténtét a felperesnek kellett bizonyítania, amely kötelezettségének azonban nem tett eleget.
- [54] Az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglalt előírásoknak kizárólag olyan írásbeli tájékoztatás felel meg, mely érthető, világos és informatív a szövegezése. Továbbá – adott esetben – reprezentatív példák feltüntetésével felhívja a fogyasztó figyelmét az általa viselendő kockázatra, s az abból eredő potenciális veszélyekre. Ez következik az Európai Unió Bírósága C-186/16. számú ítéletéből is. Az Európai Bíróságnak az uniós jog értelmezése tárgyában tett ítéleti megállapításai a tagállami bíróságokat kötelezik (BDT2014. 3154). Tehát a fenti ítélet jogértelmezése a jelen bíróságra is kötelező, attól eltérnie nem lehet.
- [55] Az árfolyamkockázat körében hivatkoztak a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2015. november 9-10-ei Országos Értekezletéről készült emlékeztető 1 – 3. pontjaiban foglaltakra.
- [56] Miután a perbeli ügyletben semmilyen kockázatteltárás nem található fel, így az ezzel kapcsolatos szabályozást a finanszírozó figyelmen kívül hagyta, hiszen a semmilyen kockázatteltárás nem értékelhető világosnak és érthetőnek.
- [57] A perbeli kölcsönszerződés nem tartalmazza az ügyleti kamatot, annak %-os mértékét, pusztán a THM mértéke került feltüntetésre. A kamat és a THM mértéke azonban különböző dolog, ahogyan azt az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja is tartalmazza. Az rHpt. ezen rendelkezése egyértelmű: a szerződésnek tartalmaznia kell a kamatot is, mégpedig százalékos formában, ha ez nincs, akkor a szerződés semmis. Miután ez nem található meg a szerződésben, ezért az nem felel meg a

jogszabály elvárásainak, melyhez az a semmisség jogkövetkezményét fűzi.

- [58] A kamat hiánya nem bizonyításra szoruló tény, hanem szerződés értelmezési kérdés, amely a bíróság előtt zajlik a bíróság által akként, hogy a becsatolt egyedi szerződést tanulmányozza és megállapítja a kamat mértékének hiányát.
- [59] A fentiek értelmében a felperes keresetét el kell utasítani, mert a szerződésben a kamat nincs feltüntetve, így az nem felel meg az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak, annak alapján az semmis.
- [60] A perbeli szerződés esetében meg nem tárgyalt szerződési feltétel az árfolyamkockázat, továbbá az egyéb költségek, díjak megfizetése iránt felperesi igény. Ez pedig sérti a jóhiszeműség és tisztesség követelményét [rPtk. 209. § (1) bekezdés], mert számukra hátrányosan állapította meg az azok kapcsán az üzletszabályzatba foglaltakat, hiszen abból az árfolyam ingadozásában rejlő kockázatokat nem tárta fel, de azt sem közölte, hogy egyéb díjak, költségek fogják terhelni őket.
- [61] Az rPtk. 209. § (3) bekezdés második fordulata szerint az ellenkező bizonyításáig tisztességtelennek kell tekinteni meghatározott ismérveket, feltételeket. A 2/2014. PJE határozat már rögzítette, hogy a fogyasztó kellő tájékoztatásának elmaradása tisztességtelen feltétel. Ehhez kapcsolódik a (4) bekezdés, mely kimondja, hogy a meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető. A szerződési feltétel tisztességtelensége abban az esetben állapítható meg az rPtk. 209. § (5) bekezdése szerint, ha az nem világos, nem érthető. Figyelemmel arra, hogy a jelen perbeli ügyletben semmilyen kockázatfeltárás nem található fel, így az ezzel kapcsolatos szabályozást a finanszírozó figyelmen kívül hagyta, hiszen a semmilyen kockázatfeltárás nem értékelhető világosnak és érthetőnek.
- [62] A fentiekben kifejtettek szerint, a fogyasztóval szerződő fél egyoldalúan, előre határozta meg azokat az általa kockázatfeltárásnak tartott szerződési pontokat, valamint az egyéb költségek iránti igényét, amelyeket aztán egyedileg nem tárgyalt meg alperesekkel, így azok rPtk. 209/A. § (2) bekezdés szerinti semmissége megállapítható, tisztességtelen feltétel miatt. Ez következik a 2/2012. PJE határozatból is.
- [63] Tény, hogy a kockázatfeltárás nem történt meg, kockázatfeltáró nyilatkozat nincs, mint ahogyan a PSZÁF is megállapította és kiszabta ezért a bírságot.
- [64] Miután nem történt meg az árfolyamkockázat feltárása, így a joghátrány a finanszírozóé, vagyis a fogyasztóra nézve az árfolyamkockázat, az árfolyam ingadozása, változása nincs hatással, a szerződésből az árfolyamváltozás kockázata kimarad. Ezt támasztja alá a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2015. november 9-10-ei értekezletéről készült emlékeztető 11/A. napirendi pont; 1/1. ponthoz fűzött indokolás.
- [65] A jogi konklúzió ez esetben tehát az, hogy ezen szerződési feltételre épülő mindennemű összecszerű követelése a felperesnek jogalap nélkülivé válik, így a kereseti kérelme alaptalan.
- [66] Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességtelensége körében hivatkoztak a Kúria Gfv.VII.30.181/2019/4. és Gfv.VII.30.274/2019/6., továbbá a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.038/2020/4. számú ítéletére.
- [67] Kifejtették, hogy a C-51/17. számú döntés alapjaiban kérdőjelezi meg a Kúria 6/2013. és 1/2016. PJE határozatait, így azok nem alkalmazhatóak, miután ellentétesek az ítélet idézett rendelkezéseivel, mert nem a fogyasztó, hanem a pénzügyi szolgáltató érdekeit védik, nem alkalmasak a felek közti egyensúly helyreállítására. Az Európai Unió Bíróságának az uniós jog értelmezése tárgyában tett ítéleti megállapításai pedig kötelezőek a tagállami bíróságokra nézve (BDT2014. 3154).
- [68] Az Európai Unió Bírósága C-186/2016. és C-126/2017. számú ítéleteinek megfelelően a bíróságnak azon releváns körülményeket kell megvizsgálnia, amelyek az árfolyam kockázatot és ezzel összefüggésben az adós teljesítését meghatározzák, és amely körülményeket ismernie kellett a hitelezőnek. Továbbá, hogy ezekről az adóst megfelelően tájékoztatta-e. Tehát most már nem elég a szerződés szövegének vizsgálata, az egyedi körülményeket is vizsgálni kell.
- [69] A felperesnek a keresetlevélben a felülvizsgált elszámolás adataiból kiindulva, az első törlesztő részlettől kezdve a felmondásig kimunkálva, a befizetéseket göngyölve kellett volna kimutatnia a követelése alakulását. A kamatváltozások, árfolyamváltozásokból eredő követeléseket és egyéb

költségeket nem csak jogcímük szerint, hanem az egyes pontokba foglalt, általa igényelt követeléselemekre nézve kellett volna lebontani, mert a felperesnek tényállást kell előadnia, kimutatni azok felszámításának levezetését, feltüntetve azt is, hogy miért az adott időszakra nézve érvényesíti az igényét, hivatkozva a szerződés megfelelő pontjaira esetleg üzletszabályzatra.

- [70] Mindezek alapján, egyfelől az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen szerződéses feltételek tekintetében, másfelől az ezzel szoros összefüggésben és alapvetően ebből fakadóan az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint is érvénytelen a perbeli szerződés. Az érvénytelen szerződés felmondása is érvénytelen, tehát érvénytelen szerződésből a felmondása következtében sem eredhetnek jogok, kötelezettségek.
- [71] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását és alperesek másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.
- [72] Fellebbezési ellenkérelme szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és az abból levont jogi következtetései megalapozottak.
- [73] Változatlan tartalommal fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait, mert a fellebbezésben foglaltakra minden részletre kiterjedő nyilatkozatot terjesztett elő.
- [74] A fellebbezésben foglaltak megalapozatlanok és több pontban iratellenesek is.
- [75] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az üzletszabályzat a szerződés részévé vált. Az I. r. alperes ugyanis az üzletszabályzat minden oldalát aláírta, annak tartalmát megismerte, azt átvette, így a felperesi jogelőd bizonyítottan lehetővé tette annak megismerhetőségét.
- [76] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban is, hogy I. r. alperes akarata deviza alapú – CHF (svájci frank) – szerződés megkötésére irányult.
- [77] Osztotta az elsőfokú bíróság ítélet [65] – [67] pontjaiban kifejtett álláspontját az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tekintetében. Felhívta a figyelmet, hogy az ennek kapcsán releváns, és korábban is hivatkozott üzletszabályzati rendelkezések tipikusan egy helyen, az üzletszabályzat elején található fogalom-meghatározások között találhatóak, vagyis nincsenek „elrejtve” az üzletszabályzat egyéb rendelkezései között. Tehát az üzletszabályzat első fejezetében feltüntetésre került minden olyan lényeges fogalommeghatározás, információ és magyarázat, amely segíti a fogyasztót az üzletszabályzatban alkalmazott kifejezések és rendelkezések könnyebb megértésében, így a választott finanszírozási konstrukció megismerésében, ideértve az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettségek teljesítésének módját és mértékét is.
- [78] A Konzultációs testület is egyetértett abban, hogy amennyiben az árfolyamkockázatról való tájékoztatást tartalmazó okirat (jelen esetben az egyedi szerződés) aláírására a szerződéskötéssel egyidejűleg kerül sor, akkor nem kifogásolható, ha a félnek elegendő idő állt rendelkezésére annak áttanulmányozására a szerződés aláírását megelőzően. Vagyis amennyiben az ügyfél az árfolyamkockázatról való tájékoztatást átolvashatta, áttanulmányozhatta a szerződés aláírását megelőzően, úgy a tájékoztatását megfelelőnek kell tekinteni. Az általa nyújtott finanszírozási konstrukciókról, azok részleteiről, az üzletszabályzati és hirdetményi rendelkezésekről az ügyfelek még a szerződéskötést megelőzően is tájékozódhattak – és tájékozódhatnak mind a mai napig – a társaság internetes honlapján (www.lombard.hu), illetve személyes ügyfélszolgálati irodáiban is.
- [79] A Kúria kifejezetten hivatkozott egyébként emlékeztetőjében az EUB C-51/17. számú döntésére, amely azt rögzíti, hogy annak mérlegelése során, hogy a szerződés elsődleges tárgyának meghatározására vonatkozó feltételt világosan és érthetően fogalmazták-e meg, a szerződés összes olyan feltételeit figyelembe kell venni, amelyek megkötésekor abban szerepelnek függetlenül attól, hogy e törvény utóbb kötelezően és visszamenő hatállyal módosított egyes feltételeket. A fogyasztó ugyanis ebben az időpontban dönti el, hogy szándékában áll-e az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeket elfogadva szerződést kötni. Ahogyan tehát az Európai Unió Bírósága is fogalmaz, a szerződési feltételek világosságát és érthetőségét a szerződés megkötésekor fennálló, a szerződés megkötésével kapcsolatos összes körülményre, valamint a szerződés összes többi feltételére hivatkozva kell értékelni.
- [80] A Kúria leszögezi, hogy a tájékoztatás tisztességtelensége tárgyában korábban hozott elvi iránymutatások – így a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE számú jogegységi határozatok – változatlanul irányadóak. A 2/2014. PJE szerint „alapvető jelentősége van az Európai Unió Bírósága által a C-

26/13. számú ügyben hozott ítéletben kifejtett azon követelménynek, hogy a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani a szerződés összes feltételének megismerésére (67. pont), és a szerződéskötés következményeinek megismerhetőségére (70. pont). A fogyasztó alatt nem a konkrét fogyasztó értendő, hanem az „általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó” (74. pont). Azt pedig, hogy az ekként értelmezett fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyam változás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is, az Európai Unió Bírósága által a különmemű árfolyamok alkalmazása kapcsán kifejtettek analóg alkalmazásával kell megítélni. E szerint ezt „a releváns ténybeli elemek összességére tekintettel” kell megállapítani, vagyis ebből a szempontból nem csak a szerződés tartalmának, szövegének van jelentősége, hanem a szerződéskötés során „közzétett reklámnak és tájékoztatásnak” is (74. pont). Az irányelv 4. cikk (1) bekezdése, valamint az azt átültető rPtk. 209. § (2) bekezdése szerint is egy szerződési feltétel tisztességtelenségének megítélésekor a szerződés megkötésére vezető minden körülményt – így a kapott tájékoztatást is – figyelembe kell venni.

- [81] Az árfolyamkockázat nem más, mint azon lehetőség, hogy a szerződés kirovó pénznemének árfolyama a szerződés tartama alatt megváltozhat, a szerződés árfolyamváltozással összefüggő kockázata abban rejlik, hogy az árfolyamváltozás hatására a pénzügyi intézménnyel szerződő adós fizetési kötelezettségei rá nézve hátrányosan változhatnak, az általa visszafizetendő összeg, törlesztőrészek összege megnőhet. A tájékoztatási kötelezettségnek tehát az árfolyamváltozás lehetőségére kellett kiterjednie, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztő-részekre, mely követelménynek a szerződés és az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat világosan megfelel. Az árfolyamváltozás I. r. alperes által választott elszámolási módjából, valamint a mértékadó devizanem (CHF) megjelölésből, a mértékadó devizanem és mértékadó kamatláb definíciója, az árfolyam, mértékadó árfolyam és rendkívüli árfolyamesemény meghatározása, árfolyamváltozás számításának és kiterhelésének módja gondos átolvasása és megfelelő értelmezése mellett egyértelműen és világosan megállapítható, hogy a szerződés árfolyamkockázattal jár, melyet alperesek kötelesek viselni, és amelynek nincs korlátja.
- [82] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a meghallgatott tanú, által az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás a szerződés megkötésekor a törvényben előírt tartalommal szóban is megtörtént.
- [83] A kamat – és a szakértői véleményben foglaltak – tekintetében szintén helyes megállapításokat tett az elsőfokú bíróság. Ennek kapcsán is fenntartotta a korábbi beadványaiban foglaltakat, azok megismétlése nélkül.
- [84] A szakértő helyes megállapításokat tett az induló ügyleti kamat éves százalékos mértéke vonatkozásában.
- [85] A per eldöntése szempontjából nem annak van jelentősége, hogy az összecszerően rögzített kamatból mennyire bonyolult, vagy éppen egyszerű számítással jutunk el az induló kamatláb éves százalékos értékéhez, hanem annak, hogy a kamat mértéke kiszámítható. A hiteleknel a legritkább esetben van csak szó egy éves futamidejű hitelekéről, ezért nem gondolja, hogy egy százalékos, éves induló kamatérték megadása esetén bárki könnyedén ki tudná számolni az induló kamatmértéket, annak ellenére sem, hogy a kamatszámítás – elfogadott és általánosan ismert – módja jelen esetben is rögzítésre került az üzletszabályzatban (IV. 4. pont).
- [86] Könnyen belátható, hogy az egyes törlesztési időpontokban fennálló tőketartozás (H), a fizetési időpontok, és a kamatláb (r) alapján a szerződésben rögzített képlettel minden egyes törlesztési időpontra meghatározható a fizetendő kamat (vagyis a törlesztő részek kamatrésze). Ebből az is következik, hogy ellentétes irányú számítással az egyes esedékességi időpontokra meghatározott kamatrészekből meghatározható a kamatláb. A konkrét esetben az induló kamatláb (vagyis r) kimutatásánál nem egyetlen, hanem több egyenlet (összefüggés) alkalmazásáról van szó. A kamatszámítási képletet (vagyis az egyenletet) tehát nem egyszer, hanem a törlesztő részek számával egyező számban kell megfelelően felírni és alkalmazni, azzal a további összefüggéssel, hogy a kamatrészek összege a teljes futamidőre fizetendő kamatösszeggel azonos. Ez utóbbi adat szintén ismert már a szerződéskötéskor, és ez az üzletszabályzat alapján nem más, mint az összes törlesztőrészlet és a kölcsöntőke különbözete. A középiskolai matematika tananyag tartalmazza az

egyenletrendszerek megoldásának lehetséges módszereit. Ezen összefüggések már csak egyetlen változót tartalmaznak, amelyre az egyenletrendszert megoldva kifejezhetjük az induló kamatösszegnek megfelelő kamatlábat. Ennek a konkrét számításnak az eredményét tartalmazza a becsatolt táblázat.

- [87] Az rHpt. 213. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontja tekintetében szintén fenntartotta a korábban tett nyilatkozatait, és hangsúlyozta, hogy e tekintetben is helyes megállapításokra jutott az elsőfokú bíróság (ítélet [48], [50] és [53] pontjai).
- [88] Továbbra is nyomatékosan hivatkozott arra, hogy a Kúria 6/2013. PJE határozata alapján a szerződésben a tartozás összegét nem szükséges devizában feltüntetni. Elegendő, ha a kölcsönadott deviza összeg, a folyósított forint összeg, illetve a visszafizetendő forintban meghatározott törlesztőrészek egyértelműen kiszámíthatók a szerződés rendelkezései alapján.
- [89] A perbeli szerződés egyértelműen és világosan kimondja, hogy a mértékadó devizanem CHF, így deviza alapú szerződés, az elszámolás a mindenkori forint – svájci frank árfolyamához igazodik. Az üzletszabályzat meghatározza az árfolyam, illetőleg a mértékadó árfolyam fogalmát, melyek ismeretében a tartozás összege kiszámítható módon került meghatározásra.
- [90] Egyebekben visszautalt az eljárás során részletesen kifejtett álláspontjára.
- [91] Az alperesek fellebbezése részben megalapozott.
- [92] A törvényszék alperesek fellebbezésben előterjesztett kérelme alapján, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 376. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint tárgyaláson bírálta el a fellebbezést.
- [93] A törvényszék elődlegesen a gyakorolható felülbírálati jogkörét határozta meg a fellebbezésre és fellebbezési ellenkérelmekre figyelemmel.
- [94] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A fellebbezés e tartalmi elemeinek jelentősége abban jelölhető meg, hogy meghatározzák a másodfokú bíróság felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit.
- [95] A fentiekből következően érdemben csak azok a fellebbezési hivatkozások vizsgálhatók, amelyek estében a Pp. hivatkozott rendelkezése által előírt fenti tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek. Az egyéb hivatkozásokat a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyja, mely körülményre határozata indokolásában utal.
- [96] Mindezek azzal a jogkövetkezménnyel járnak az alperesek fellebbezését illetően, hogy annak alapján a törvényszék csak a Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* és *c)* pontja szerinti anyagi jogi felülbírálati jogkörét gyakorolhatta.
- [97] A Pp. 369. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti anyagi jogi felülbírálati jogkör gyakorlására ugyanis csak akkor kerülhet sor, ha maga az anyagi jogszabály biztosít mérlegelési jogkört. Így pl. anyagi jog bírói mérlegelési jogot biztosít a Ptk. a 4:167. §-ában (szülői felügyelet gyakorlásának rendezése), a 6:108. § (3) bekezdésében (érvénytelenség jogkövetkezményei közötti választás), a 6:527. § (3) bekezdésében (kártérítés módjának megállapítása), a 6:531. §-ában (általános kártérítés), a 6:524. § (2) bekezdésében (egyetemes kártérítési felelősség alkalmazásának mellőzése rendkívüli méltánylást érdemlő körülményekre tekintettel).
- [98] A jelen esetben azonban a jogeset elbírálásának alapját képező anyagi jogi szabályok nem biztosítanak bírói mérlegelési jogot. A tekintetben ugyanis, hogy adott esetben érvényesen létrejött-e a kölcsönszerződés, történt-e tájékoztatás az árfolyamkockázatról, az üzletszabályzat arra vonatkozó rendelkezései világos és érthető-e tájékoztatásnak minősülnek-e, nem az alkalmazandó anyagi jogszabály, hanem a Pp. 279. § (1) bekezdése, mint eljárási jogszabályhely biztosít mérlegelési jogot; a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján. Mindezek alapján jelen esetben nincs helye a Pp. 369. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti anyagi jogi mérlegelési jogkör gyakorlásának.
- [99] A Pp. 369. § (3) bekezdés *e)* pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásának sincs helye, mert fellebbezésükben alperesek nem jelölték meg azon kérdéseket, melyekben álláspontjuk szerint az

elsőfokú bíróság nem tárgyalta, illetve nem határozott.

- [100] Ezt követően a törvényszék a Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* és *c)* pontjai szerinti felülbírálati jogköre alapján érdemben vizsgálta a fellebbezési kérelem és ellenkérelem körében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás vitatott elemeit, a felek közötti jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályok megjelölését, valamint az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetést.
- [101] Az elsőfokú bíróság a jogvita érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, a peres felek előadásainak, és a rendelkezésre álló bizonyítékoknak a figyelembevételével és mérlegelésével a tényállást a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően helyesen állapította meg, azt a törvényszék ítélezése alapjául elfogadta.
- [102] Helyes az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabályok köre, azonban a bizonyítékok okszerűtlen értékelése folytán részben téves az abból levont jogkövetkeztetése.
- [103] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást egyfelől abban, hogy a felperes jogelődje és I. r. alperes között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Másfelől abban, hogy a szerződés részévé váltak a felperesi jogelőd üzletszabályzatának általános szerződési feltételei.
- [104] I. r. alperes deviza alapú kölcsönre vonatkozó igénylést nyújtott be felperes jogelődjéhez, melytől deviza alapú, CHF devizanemű kölcsönre vonatkozó tájékoztató ajánlatot kapott, amit aláírásával is ellátott az I. r. alperes. A kölcsönszerződés értelmében felperes jogelődje I. r. alperesnek forintban nyújtotta a kölcsönt, azt CHF-ben tartotta nyilván, I. r. alperes pedig finanszírozási módként a fix devizakonstrukciót választotta. Mindezekre figyelemmel I. r. alperes tisztában volt azzal, hogy deviza alapú szerződést köt a felperes jogelődjével, közöttük ilyen szerződés jön létre.
- [105] Az 1/2016. PJE jogegységi határozat III.1.b. pontja értelmében a pénzügyi intézmények által kötött kölcsönszerződések jellemzője, hogy a kölcsönszerződés egyrészt egyedileg megtárgyalta, másrészt egyedileg meg nem tárgyalta részekből áll, továbbá a szerződés részét képezik – a szerződés tételes rendelkezése folytán – az ott megjelölt általános szerződési feltételek (ilyenek minősül az rHpt. 203. §-ában meghatározott üzletszabályzat és hirdetmény is). Az EUB a C-42/15. számú előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozata szerint a hitelmegállapodást nem kell szükségszerűen egyetlen dokumentumban elkészíteni. Ennek megfelelően az üzletszabályzatot tartalmazhatja különálló magánokirat, amelyet nem kell teljes terjedelmében az egyedi kölcsönszerződésbe foglalni. Tehát a kölcsönszerződés akkor felel meg az rHpt. 213. § (1) bekezdésében említett tartalmi követelményeknek, ha a szerződés, illetve az annak részét képező általános szerződési feltételek együttesen tartalmazzák az ott előírtakat.
- [106] Az rPtk. 205/B. § (1) bekezdéséből, valamint a 205/A. § (1) – (3) bekezdéseiből együttesen következik, hogy ahhoz, miszerint az egyik szerződő fél által kidolgozott általános szerződési feltétel részévé váljon a szerződő felek megállapodásának – a fellebbezés gondolatmenetétől eltérően, nem a feltétel külön megtárgyaltsága, hanem – pusztán az előre kidolgozott szerződési feltételek tartalmának megismerhetősége és elfogadása szükséges a másik fél részéről. Az rPtk. 205/A. § (1) – (3) bekezdése értelmében ahhoz, hogy valamely szerződési feltétel általános szerződési feltételnek minősüljön, egyfelől az szükséges, hogy az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatározza; szükséges ezen felül az is, hogy az így meghatározott feltételeket a felek egyedileg nem tárgyalták meg. Az így kidolgozott általános szerződési feltétel a konkrét szerződés tartalmává váláshoz nem igényel a fellebbezés szerinti egyedi megtárgyaltságot, sem pedig az adott szerződéses tartalom érdemi befolyásolásának lehetőségét.
- [107] Tehát az egyik fél által egyoldalúan meghatározott általános szerződési feltétel alapesetben – ha nem tartozik külön figyelemfelhívó tájékoztatás hatálya alá, amelyre jelen perben nem merült fel adat – azáltal, hogy tartalmának megismerhetősége és elfogadása megállapítható a másik fél részéről, részévé válik a felek megállapodásának [rPtk. 205/B. § (1) bekezdés]. Ez a jelen esetben teljesült, mert I. r. alperes a kölcsönszerződés aláírásával kijelentette, hogy az abban foglaltakat megismerte, megértette, a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza. Ezen túl az üzletszabályzat valamennyi oldalát ellátta az aláírásával is. Erre figyelemmel az üzletszabályzat kölcsönszerződés részévé válása törvényi feltételeinek fennállását maga a kölcsönszerződés, I. r. alperes abba foglalt

nyilatkozata bizonyítja. I. r. alperes ezen egyoldalú nyilatkozata nem általános szerződési feltétel, így annak tisztességtelensége sem merülhet fel (Kúria Gfv.VII.30.274/2019/6.) Miután pedig az üzletszabályzat valamennyi oldalát is aláírta I. r. alperes, így annak aláírását megelőzően tényleges lehetősége is volt annak megismerésére. Az a körülmény pedig, hogy I. r. alperes nem olvasta át az üzletszabályzatot, az rPtk. 4. § (4) bekezdése szerint az ő terhére esik, arra előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

- [108] A fellebbezés ügyleti kamat %-os mértéke hiányával, továbbá a THM-mel és az árfolyamkockázattal kapcsolatos hivatkozásai nem a szerződés létrejötte, hanem annak érvénytelensége körébe tartozó kérdések.
- [109] A perbeli szerződés tartalmazza a THM-et, annak mértéke a szerződés szerint 7.0% volt. Az I. r. alperes elfogadta a szerződésben megjelölt THM-et, annak ismeretében kötötte meg a kölcsönszerződést a felperes jogelődjével. Megjegyzi a törvényszék, hogy a THM-nek az volt a szerepe, hogy összehasonlításként szolgáljon más hasonló szerződési konstrukciókat illetően annak érdekében, hogy az I. r. alperes megalapozottan tudjon dönteni abban, hogy melyik hitelező szerződéses ajánlatát fogadja el.
- [110] Hangsúlyozza a törvényszék, hogy az rHpt. 213. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a szerződés semmisségét az eredményezi, ha a szerződés „nem tartalmazza” az éves, százalékban kifejezett THM-et, az annak számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést. A jogszabály rendelkezéséből következően a semmisség oka a THM feltüntetésének hiánya, így a THM esetleges téves megjelölése a szerződés érvénytelenségét nem eredményezheti. Ekként foglalt állást a Kúria a BH2017. 343 és BH2019. 83 számon közzétett eseti döntéseiben is, melyek az Európai Unió Bíróságának a C-453/10. számú ügyben hozott határozatán alapulnak. A Kúria a BH2019. 83 számú eseti döntésben kitért arra is, hogy a szerződésben a valósnál alacsonyabb mértékű THM megjelölése lehet ugyan megtévesztő, de ez nem gyakorol közvetlen hatást a szerződés érvényességére; ha pedig a szerződés szerinti THM magasabb a valósnál, nem a fogyasztó, hanem a pénzügyi intézmény kerülhet hátrányos helyzetbe más pénzügyi intézmények által tett ajánlatokhoz képest. Amennyiben tehát a THM tévesen, a ténylegesnél alacsonyabb értékben került feltüntetésre, illetve nem tartalmazott bizonyos költségeket, úgy az csak azt eredményezheti, hogy a hitelező a fel nem tüntetett költségeket a törlesztő részlet összegében jogszerűen nem számíthatja fel.
- [111] A felek közötti kölcsönszerződés megkötésekor hatályos rHpt. 213. § (1) bekezdés *c)* pontja értelmében semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amely nem tartalmazza a kamat éves, százalékban kifejezett értékét. A perbeli kölcsönszerződés e követelménynek nem felel meg, a kamat százalékos mértékét a szerződésben nem tüntették fel. Ennek következtében a szerződés érvénytelen.
- [112] Amennyiben azonban a felek egyébként ténylegesen megállapodtak az ügyleti kamat fizetésében, és a szerződés adatai alapján a kamat mértéke is kiszámítható, úgy a kamat százalékban kifejezett éves mértéke feltüntetésének elmaradása csupán a kölcsönszerződés formai hiányosságát jelenti. Ez esetben pedig az érvénytelenség lehetséges jogkövetkezményei közül az rPtk. 237. § (2) bekezdése alapján az érvényessé nyilvánítás alkalmazása indokolt, figyelemmel a Kúria 6/2013. PJE határozata 4. pontjában kifejtettekre is. Amennyiben a bíróság a szerződést a rendelkezéseiből kiszámítható ügyleti kamat mértékével nyilvánítja érvényessé, az nem jelenti a felek szerződési akaratának pótlását, a szerződés rPtk. 241. §-a szerinti módosítását (BH2017. 159.).
- [113] Az érvénytelenség ezen jogkövetkezménye alkalmazásának nem képezi akadályát a szerződés hitelező általi felmondása, sem pedig az a körülmény, hogy a szerződés esetlegesen más okból, így pl. az alperesek által hivatkozott árfolyamkockázati tájékoztatás hiányában is érvénytelen (Kúria Gfv.VII.30.274/2019/6., Gfv.VII.30.028/2020/8.). A szerződés érvényessé nyilvánítása esetén ugyanis a felmondás folytán beálló, az rPtk. 319. § (2) bekezdése szerinti elszámolási kötelezettség teljesítése az érvényessé nyilvánítással meghatározott tartalom alapján történik, illetve a vitatása esetén ezen tartalom alapján foglалható állás abban is, hogy a felmondás jogszerű volt-e. Az rPtk. 237. § (2) bekezdéséből és a 239/A. § (1) bekezdéséből pedig együttesen az következik, hogy az

rPtk. nem zárja el a feleket attól, hogy az akár több okból semmis szerződésük tekintetében az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását ne kérjék, vagy csak adott körben kérjék a bíróságtól alkalmazni.

- [114] Az adott esetben a felperes jogelődje nem kamatmentes kölcsönt nyújtott I. r. alperes részére. Az egyedi kölcsönszerződés tartalmazza a kölcsön összegét és az összes megfizetendő törlesztőrészlet összegét is, mely utóbbi a kölcsön összegétől magasabb. Ebből következően a felek a szerződésben kétséget kizáróan az I. r. alperes kamatfizetési kötelezettségében állapodtak meg, melynek kapcsán az üzletszabályzat III.4. pontja rögzíti a kamatszámítás képletét is. Az üzletszabályzat I.16. pontja alapján pedig abszolút számmal (az összes törlesztőrészlet összegéből kivonva a kölcsön összegét) az egyedi kölcsönszerződésből a kikötött ügyleti kamat mértéke megállapítható, a szerződés adataiból a kamat éves százalékos mértéke is kiszámítható. A szerződés adatai alapján I. r. alperes a kamat százalékos mértékét ugyan valóban nem tudta volna kiszámítani, ez azonban nem jelenti azt, hogy az nem is kiszámítható.
- [115] Miután az alperesek vitatták az ügyleti kamat felperes által megjelölt %-os mértékét, ezért az elsőfokú bíróság helyes eljárást folytatva járt el, amikor annak meghatározására szakértői bizonyítást rendelt el. Az e tekintetben aggálytalan szakvélemény alapján pedig helyesen állapította meg az induló ügyleti kamat %-os mértékét 6,08%-ban.
- [116] A törvényszék rámutat arra, hogy mind az ügyleti kamatban való megállapodást, mind pedig annak szakértő által megállapított %-os mértékét alátámasztja a felperes jogelődjének tájékoztató ajánlata, mely az ügyleti kamat mértékét 6,08%-ban jelöli meg, melyet aláírásukkal ellátva alperesek el is fogadtak.
- [117] Tehát a szerződés ezen érvénytelenségi oka az elsőfokú bíróság helyes álláspontjának megfelelően kiküszöbölhető volt, melyre figyelemmel az alperesek megalapozatlanul támadták az elsőfokú ítélet szerződést ügyleti kamat tekintetében érvényessé nyilvánító rendelkezését.
- [118] Ugyanakkor megalapozottak alperesek árfolyamkockázattal kapcsolatos fellebbezési hivatkozásai a felperes 4.011.394 Ft, és abból 3.550.640 Ft után járó késedelmi kamat megfizetése iránti keresetére vonatkozó elsőfokú döntést illetően.
- [119] A törvényszék korábban – a Debreceni és a Pécsi Ítéltáblához hasonlóan – azt a gyakorlatot követte, hogy a per tárgyát képező rendelkezéshez hasonló tartalommal megfogalmazott, az árfolyamkockázatot fogyasztóra telepítő kikötés tisztességtelensége nem állapítható meg. Ez a gyakorlat azonban a továbbiakban nem tartható fenn. A törvényszéknek ugyanis hivatalos tudomása van arról, hogy a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Gfv.VIII.30.024/2019/5. és Gfv.VII.30.034/2019. számú ítéleteiben a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt, a perbelihez nagyon hasonló szerződéses rendelkezésen alapuló kikötés tisztességtelenségéről úgy foglalt állást, hogy nem világos, nem érthető a deviza alapú pénzügyi lízingszerződés általános szerződési feltételeinek a fogyasztó lízingbe vevő fizetési kötelezettségét szabályozó kikötése, ha az árfolyamkockázat viselése – az árfolyamkockázat mibenlétére, a lízingbe vevő fizetési kötelezettségére gyakorolt hatására, kockázatviselése felső határára vonatkozó, a fogyasztó lízingbe vevő részére nyújtott kifejezett tájékoztatás hiányában – csak kikövetkeztethető az általános szerződési feltételek több, különböző helyen, nem áttekinthető szerkezetben szereplő rendelkezésének egybevetése és együttes értelmezése alapján. A Kúria a bíróságok jogalkalmazásának egysége biztosítására ezen ítéleteit BH2020.45, illetve BH2020.115 számú határozatként közzé is tette, így az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésére figyelemmel az abban foglaltak a deviza alapú kölcsönszerződés vizsgálata során is irányadók. Az egységes ítélkezési gyakorlat követéseként ekként foglalt állást a Kúria I. számú tanácsa is a Pfv.I.20.670/2020/4. számú ítéletében.
- [120] Az rHpt. szerződéskötés időpontjában hatályos 203. § (6) és (7) bekezdése értelmében a lakossági ügyféllel kötött devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kellett tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfélnek aláírásával kellett igazolnia. A kockázatteltérő nyilatkozatnak tartalmaznia kellett az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak a törlesztőrészletre gyakorolt hatását. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatást azonban nem kell feltétlenül külön kockázatteltérő

nyilatkozatnak tartalmaznia, annak hiánya a szerződés érvényességét nem érinti. Ez esetben a szerződés rendelkezései – köztük az általános szerződési feltételek –, illetve a szerződéskötéskor szóban kapott tájékoztatás alapján kell vizsgálni, hogy a fogyasztó alappal gondolhatta-e, hogy őt nem terheli árfolyamkockázat, illetve hogy az árfolyam ránézve hátrányos változásának felső határa van.

- [121] A jelen esetben külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült. A kölcsönszerződés csupán azt tartalmazta, hogy a mértékadó devizanem a svájci frank (CHF), továbbá I. r. alperes a havi fix devizakonstrukciót választotta annak jelentése meghatározásával. Ugyanakkor az üzletszabályzat tartalmazta a devizában történő finanszírozásra vonatkozó valamennyi további szerződéses rendelkezést, köztük az árfolyamkockázattal kapcsolatosakat is.
- [122] Az árfolyamkockázat a kirovó és a lerovó pénznem eltéréséből adódó, szükségképpen és automatikus következmény [6/2013. PJE jogegységi határozat III/2. a) pontjához tartozó indokolás]. A kölcsönszerződés részét képező általános szerződési feltételeknek a kölcsönbe vevő fizetési kötelezettségét, így az árfolyamkockázat viselését szabályozó kikötései adott esetben nem világos, nem érthető jellegük miatt, a kikötések tisztességtelenségén keresztül idézhetik elő a szerződés érvénytelenségét. Az általános szerződési feltételekben szereplő, az árfolyamkockázat mibenlétére, tartalmára, viselésére vonatkozó kikötés akkor világos és érthető, ha az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára felismerhető, hogy a számára kedvezőtlen árfolyamváltozás korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának felső határa nincs [2/2014. PJE jogegységi határozat III/1. pontjához tartozó indokolás]. A világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság elvéből következően – amelyet az Európai Unió Bírósága többek között a C-26/13. számú ügyben hozott ítéletében is értelmezett – a vizsgált szerződéses feltétel tekintetében a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni a szerződéskötéskor, hogy megfelelően fel tudja mérni az általa vállalt kötelezettségeket, árfolyamkockázat esetén azt, hogy a jövedelme szerinti pénznem leértékelődésével annak hatása a fizetési kötelezettségére korlátlan.
- [123] Az üzletszabályzatnak nem önmagában, a teljes szerződéses tartalom felől nézve, hanem szigorúan az árfolyamkockázat viselését szabályozó szerződéses kikötések tekintetében kell logikusan felépítettnek és ebből a szempontból átlátható szerkezetűnek lennie. (Kúria Gfv.VII.30.181/219/4.)
- [124] Nem fogadható el a pénzügyi intézményt terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítéseként, ha a fogyasztó több, külön okiratban szereplő szerződési feltétel együttes értelmezése, vagy több rendelkezés egybevetése alapján csak kikövetkeztetni tudja az árfolyamkockázat mibenlétét, fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását. Amennyiben a szerződési feltételek összetett, nem áttekinthető szerkezeti kialakítása miatt az árfolyamkockázattal kapcsolatos összefüggéseket – az eltérő helyen lévő kikötések felkutatásával és értelmezésével – magának a fogyasztónak kell megkísérelnie azonosítani és felismerni, az általános szerződési feltételek érintett kikötései nem tekinthetők világosnak és egyértelműnek.
- [125] Az I. r. alperes részére a [122] pontban írtaknak megfelelő tartalommal adott szóbeli tájékoztatás nem nyert bizonyítást. tanú ugyanis az alperesekkel nem találkozott, így a részükre adott tájékoztatásról nem tudott nyilatkozni. A kölcsönügyletet felperesi jogelőd részéről intéző tanú pedig nem emlékezett az alperesekre, így az adott kölcsönügylet körülményeire, az I. r. alperes részére adott árfolyamkockázati tájékoztatásra és annak tartalmára nem tudott nyilatkozni. Az árfolyamkockázati tájékoztatásra általánosságban tett nyilatkozata pedig nem alkalmas annak kétséget kizáró igazolására, hogy az adott esetben ténylegesen is megtörtént az I. r. alperes árfolyamkockázatról való világos és érthető szóbeli tájékoztatása.
- [126] Erre figyelemmel a kölcsönszerződés részévé vált üzletszabályzat rendelkezései vizsgálatával és elemzésével kellett megállapítani, hogy annak árfolyamkockázatra vonatkozó tartalma megfelel-e a világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság követelményének.
- [127] Az üzletszabályzat tényállási részben ismertetett kikötései ([4] – [12] pont) alapján azt az I. r. alperes valóban számításba vehette, hogy a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, azonban annak konkrét lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy kockázatviselésének nincs felső határa, az üzletszabályzat több,

különböző helyen, nem áttekinthető szerkezetben szereplő, számos esetben egyébként is homályos megfogalmazású szerződési feltételének együttes értelmezése és egybevetése alapján legfeljebb csak kikövetkeztetni tudta. Nem tekinthető ilyen kifejezett magyarázatnak az üzletszabályzat I.25.b., valamint az V.6. pontja sem. Az előbbi szerződéses pont ugyanis csak egy a fogyasztó számára sem az összetevőit, sem a végeredményét tekintve nem számszerűsíthető, nem értelmezhető matematikai képletet rögzít, az árfolyamkockázat lényegének, gazdasági következményeinek szöveges magyarázatát azonban nem adja. Az V.6. pont pedig lényegében a fogyasztó nyilatkozata az árfolyamkockázat viselésére, amelyet azonban – a már kifejtettek szerint – nem előzött meg, nem támasztott alá a pénzügyi intézmény számára előírt tájékoztatási kötelezettség megfelelő tartalmú, igazolt teljesítése. Külön kifejezett magyarázatot, tájékoztatást az üzletszabályzat az árfolyamkockázat mibenlétére, annak a fogyasztó alperes fizetési kötelezettségére gyakorolt hatására vonatkozóan nem tartalmaz.

- [128] Az általános szerződési feltételek ilyen szabályozási megoldása nem felel meg az átláthatóság ismertetett követelményének, nem tekinthető világosnak és érthetőnek, melynek folytán nem állapítható meg, hogy az I. r. alperes az árfolyamkockázat korlátlan viselésére az adott kockázat mibenlétével összefüggésben, annak a törlesztőrészekre gyakorolt hatása ismeretében vállalt kötelezettséget az üzletszabályzat V.6. pontjában. (BH2020.45, BH2020.115, Kúria Gfv.VII.30.181/2019/4., Gfv.30.274/2019/6., Pfv.I.20.670/2020/4.)
- [129] Az üzletszabályzat kikötései azáltal sem voltak világosak és érthetőek I. r. alperes számára, hogy a perbeli gépjármű vételárába beszámított gépjármű megvásárlása érdekében korábban szintén deviza alapú kölcsönszerződést kötött a felperes jogelődjével. Nem ismert ugyanis, a felperes nem bizonyította, hogy ezen korábbi kölcsönszerződés megkötése során a jogelődje milyen tartalmú tájékoztatást nyújtott az árfolyamkockázatról I. r. alperesnek, az megfelelt-e a fenti követelményeknek.
- [130] Tehát az árfolyamkockázat valós tartalmáról felperes jogelődje nem adott I. r. alperes számára világos és érthető tájékoztatást, ezért a szerződésnek az árfolyamkockázatot teljes mértékben I. r. alperesre telepítő kikötése az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, a 209/A. § (2) bekezdése alapján pedig semmis szerződési kikötés.
- [131] Tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító szerződési kikötés a szerződés elsődleges tárgyához tartozik, a főszolgáltatás része, ezáltal a tisztességtelensége miatti semmissége az rPtk. 239. § (2) bekezdése alapján a teljes szerződés érvénytelenségéhez vezet. Miután pedig a felperes marasztalási keresetével a felek közti szerződés felmondásából eredő követelést érvényesített, nem pedig a szerződésnek az említett okból fennálló érvénytelensége kiküszöbölését kérve érvényesített igényt, ezért az általa érvényesített jogként megjelölt jogalapon a marasztalási keresete alaptalan.
- [132] A megalapozott érvénytelenségi kifogás alapján a törvényszék a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdése értelmében kizárólag az érvénytelenség azon általános jogkövetkezményét vonhatta le, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el, ezért az érvénytelen szerződésre alapított marasztalási keresetet el kellett utasítania. Az érvénytelenség további jogkövetkezményeit (rPtk. 237. §) ugyanis a bíróság csak a fél erre irányuló kérelme (keresete, illetve viszontkeresete) alapján, az elévülés, illetve elbirtoklás korlátai között alkalmazza [1/2010.(VI.28.) PK vélemény 2. pont]. Ebből viszont az is következik, hogy egyik peres fél sincs elzárva attól, hogy külön perben kérje a perbeli kölcsönszerződés ezen okból való érvénytelensége jogkövetkezményének levonását.
- [133] Az érvénytelenségi kifogás megalapozottsága folytán okafogyottá vált és így szükségtelen a szakvélemény követelés összegére vonatkozó megállapításait és a felmondás jogszerűségét támadó fellebbezési hivatkozások érdemi vizsgálata.
- [134] Mindezek alapján a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján részben megváltoztatta, és a felperes 4.011.394 Ft, és abból 3.550.640 Ft után késedelmi kamat megfizetése iránti keresetét elutasította. Erre figyelemmel mellőzte az alpereseket felperes javára 4.011.394 Ft, és abból 3.550.640 Ft után járó késedelmi kamat megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést.

- [135] Az alperesek fellebbezése részben eredményre vezetett, ezért módosult az elsőfokú eljárásban a pernyertesség-pervesztesség aránya; a felperes a 4.011.394 Ft és abból 3.550.640 Ft után késedelmi kamat megfizetése iránti keresetét (a továbbiakban: követelés megfizetése iránti kereset) illetően teljes mértékben pervesztés lett.
- [136] A felperes elsőfokú perköltsége a szerződés érvényessé nyilvánítása iránti keresete kapcsán 21.000 Ft eljárási illeték és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (Ükr.) 3. § (3) és (6) bekezdése alapján 40.000 Ft ügyvédi munkadíj, a követelés megfizetése iránti keresetét illetően 122.090 Ft fizetési meghagyásos eljárás díja, 122.100 Ft eljárási illeték, és az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján 203.500 Ft ügyvédi munkadíj, valamint a mindkét keresetét érintően 281.800 Ft szakértői díj. E perköltségéből felperest a szerződés érvényessé nyilvánítása iránti keresetét illető pernyertessége folytán 21.000 Ft eljárási illeték, 40.000 Ft ügyvédi munkadíj és 140.900 Ft szakértői díj, összesen 201.900 Ft illeti meg.
- [137] Az alperesek elsőfokú perköltsége a szerződés érvényessé nyilvánítása iránti kereset kapcsán az Ükr. 3. § (3) és (6) bekezdése alapján 40.000 Ft ügyvédi munkadíj, míg a követelés megfizetése iránti keresetét illetően az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján 203.500 Ft ügyvédi munkadíj. E perköltségükből alpereseket a követelés megfizetése iránti keresetét illető pernyertességük folytán 203.500 Ft ügyvédi munkadíj illeti meg.
- [138] Miután a felek által egymás részére fizetendő perköltség összege közötti különbség nem jelentős, ezért a Pp. 83. § (2) bekezdés második mondata értelmében egyik fél sem köteles elsőfokú perköltség megtérítésére, az ítélet rendelkező részében nem kellett egyik felet sem marasztalni.
- [139] Erre figyelemmel a törvényszék mellőzte az alpereseket felperes javára perköltség megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést. Egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta.
- [140] Alperesek fellebbezése a követelés megfizetése iránti kereset vonatkozásában lett eredményes, míg eredménytelen a szerződés érvényessé nyilvánítása iránti keresetét illetően.
- [141] Alperesek a szerződés érvényessé nyilvánítása iránti kereset kapcsán az Ükr. 3. § (5) és (6) bekezdése szerinti 20.000 Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget kötelesek megfizetni felperesnek, aki pedig a követelés megfizetése iránti keresetét illetően 100.000 Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget alperesek részére. Erre figyelemmel, a Pp. 364. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdés első mondata alapján felperes köteles megfizetni alpereseknek együttesen 80.000 Ft másodfokú perköltséget, mely Afa mentes.
- [142] A törvényszék a Pp. 364. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdés első mondata, 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, továbbá a 30/2017.(XII.27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a követelés megfizetését támadó fellebbezés kapcsán feljegyzett 320.910 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a felperest, míg a szerződés érvényessé nyilvánítását támadó fellebbezést illetően feljegyzett 24.000 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az I. r. alperes személyes költségmentességére figyelemmel a teljes költségfeljegyzési joga folytán II. r. alperest kötelezte az állam javára.

Nyíregyháza, 2021. február 3.

Dr. Dancs Andrea s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kocsis Zoltán s.k.
előadó bíró

Kostyákné dr. Vass Ágnes s.k.
törvényszéki bíró

